

Čís. 13046.

Výroku, že smlouva o rozsudím pozbyla moci, ježto osoba, která byla jmenována rozhodcem a tuto funkci i přijala, její výkon odepřela, jest se domáhati návrhem, o němž jest rozhodnutí usnesením po předcházejícím ústním jednání.

Nejde tu o řízení nesporné, nýbrž o kontradiktorní jednání, ovládané zásadou projednací.

Řízení jest zahájiti i, podána-li neprávem žaloba, jíž se domáháno vydání rozsudku. Rozhodnuto-li nižšími soudy nesprávně rozsudkem místo usnesením a bylo-li rozhodnuto souhlasně, stalo se vyřízení soudu druhé stolice podle § 528 c. ř. s. konečným a není proti němu dovolací rekurs přípustný.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1933, Rv I 822/32.)

Žalobce se domáhal toho, by bylo rozsudkem vysloveno, že smlouva o rozsudím uzavřená se žalovaným pozbyla moci, protože prý arch. Richard H., jehož za rozhodce jmenoval a jenž funkci tuto přijal, výkon této funkce odepřel, v čemž žalobce spatřuje důvod zrušení smlouvy podle § 583 čís. 2 c. ř. s. Procesní soud připustil možnost žaloby, poukávav k rozhodnutí býv. nejv. soudu ve Vídni ze dne 30. listopadu 1909 č. j. Rv 883/9 (viz Právník 14/10), zamítl však žalobu z věcných důvodů. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud odmítl dovolání, správně dovolací rekurs.

Důvody:

Názor procesního soudu, že žalobce měl možnost žaloby i co do důvodů bezúčinnosti smlouvy o rozsudím uvedených v § 583 c. ř. s., jest mylný. V případě, jehož se týká rozhodnutí uvedené prvním soudem, nešlo o takový důvod, nýbrž o neplatnost smlouvy, která tu byla podle tvrzení žalobcova již od původu a která záležela v tom, že prý smluvený rozhodčí soud, smírčí soud obchodní a živnostenské komory, je totožný s touto komorou jako stranou ve sporu. Tu ovšem bylo lze připustiti žalobu o neplatnost smlouvy, aniž bylo třeba vyčkati rozhodčího výroku, který by pak byl mohl býti napaden z důvodu § 595 čís. 1 c. ř. s. To však nelze rozšiřovati na případy § 583 c. ř. s. Pro tyto případy stanoví § 584 c. ř. s. velicím předpisem, že jest o nich rozhodnouti k návrhu usnesením po předcházejícím ústním jednání. Je tu zavedeno řízení jednodušší a rychlejší, jak to odpovídá povaze věcí a důvodů v § 583 c. ř. s. uvedených; jejich skutkový podklad je vesměs jednoduchý a zpravidla také bez obtíží zjistitelný; proto má a může býti zjednodušeným řízením, jak toho věc vyžaduje, co nejdříve mezi stranami určeno, stala-li se smlouva o rozsudím bezúčinnou, stejně jak je tomu také u závad uvedených v § 582 c. ř. s. Nejde tu o řízení nesporné a proto také ne o nepřípustnost pořadu práva, nýbrž o kontradiktorní jednání, ovládané zásadou projednací, kde strany zůstávají pány rozepře. Rozhodnutí má se státi usnesením a podle toho řídí se

také opravné prostředky. Nesejde na tom, že podána byla žaloba a žádáno o vydání rozsudku, protože podle zásady *minus in maiori continetur*, je v žalobě obsažen návrh, jak jej vyžaduje § 584 c. ř. s.; nesejde ani na tom, že soud vydal rozhodnutí nesprávně ve formě rozsudku místo usnesení, protože jde tu jen o formální poznačení. Podobné řízení předpisuje na př. také čl. XXIII. uv. z. k c. ř. s. o zmatečné stížnosti proti nálezu bursovního soudu. Rozlišování je důležité právě pro posouzení přípustnosti opravných prostředků jmenovitě s hlediska § 528 c. ř. s. Je zřejmé, že při věcném vyřízení ve správné formě usnesení je proti potvrzujícímu usnesení rekursního soudu další opravný prostředek vyloučen. Již z toho je patrné, že nelze straně přiznati právo volby mezi žalobou (rozsudkem) a návrhem (usnesením), any opravné prostředky co do přípustnosti nejsou stejné; kdyby se straně právo volby přiznalo, nebylo by pro druhou stranu jistoty co do právní moci rozhodnutí, protože by přípustnost opravných prostředků závisela na libovůli strany zakročující o zrušení smlouvy. To však je procesuálně nepřípustné. Ač tedy v souzeném případě bylo o návrhu na zjištění bezúčinnosti smlouvy rozhodnuto z věcných důvodů nesprávně rozsudkem místo usnesením, jde přece u obou soudů v pravdě o vyřízení věci usnesením a správnost vyřízení rekursního soudu, které se stalo podle § 528 c. ř. s. konečným, nesmí býti dovolacím soudem přezkoumána. Věc se má stejně, jako kdyby na př. jen o útratách bylo rozhodnuto rozsudkem anebo kdyby rozsudkem bylo rozhodnuto o žalobě pro rušenou držbu. Tu všude jde jen o formální vadnost vyřízení, která nemůže mít vliv na povahu a přípustnost opravných prostředků.

Čís. 13047.

Byla-li na místě určeném pro udání směnečníka vytištěna jen slova: »Pharmacia X.« s udáním místa, šlo jen o pouhé označení závodu, nikoliv však o jméno nebo firmu osoby, jež měla platiti. Výstavce byl proto oprávněn doplniti nedostatečný údaj směnečníka vepsáním jména majitele lékárny.

Doplnění směnky údajem směnečníka jest přípustné i po protestu. Doplnění podstatné náležitosti směnky po protestu není nepřípustné proto, že k zachování směnečného práva byt' i jen proti jedné z osob směnečně zavázaných, bylo třeba protestu.

Koncesované lékárny lze udělití zásadně jen fysickým osobám, nikoliv společnostem.

(Rozh. ze dne 24. listopadu 1933, Rv I 1946/33.)

Proti směnečnému platebnímu příkazu namítl žalovaný příjemce (lékárník), že v době jeho podpisu byla na směnce jako směnečník uvedena jen »Pharmacia Orion v X. u divadla«, další adresa směnečníka (žalovaného) byla prý tam teprve po protestu neoprávněně a protismluvně připsána. Procesní soud první stolice ponechal směnečný platební příkaz v platnosti. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.